

ГЕЛЬМІНТОФАУНА М'ЯСОЇДНИХ ТВАРИН В УМОВАХ ПРИСАДИБНИХ ГОСПОДАРСТВ СУМСЬКОГО РАЙОНУ

Б. С. Морозов
morozovbs@meta.ua

Сумський національний аграрний університет, м. Суми, Україна

Нині зростання популяції м'ясоїдних тварин відбувається здебільшого за рахунок зростання чисельності тварин у присадибних господарствах населення. Прогресує також у кількісному відношенні популяція безпритульних тварин. Ці фактори є провокаційними чинниками до зростання випадків інвазійних хвороб.

Економічні збитки в собаківництві при інвазійних хворобах важко вираховувати в матеріальному плані, але вони чітко проявляються в уповільненому рості і розвитку хворих цуценят з моменту народження і до року. Знання видового складу гельмінтів у собак, вивчення поширення гельмінтозів, екстенсивності та інтенсивності інвазії, а також вікової та сезонної динаміки необхідне для визначення епізоотології гельмінтозів домашніх м'ясоїдних тварин і епідеміології інвазійних хвороб. Це допоможе більш правильно і ефективно проводити профілактичні та лікувальні заходи за цих паразитозів.

Метою нашої роботи було з'ясування епізоотологічної ситуації щодо інвазійних хвороб собак в Сумському р-ні Сумської обл.

Роботу виконували упродовж 2017–2018 рр. в умовах присадибних господарств Сумського р-ну Сумської області та в умовах лабораторії кафедри епізоотології та паразитології Сумського національного аграрного університету.

Копроовоскопічні дослідження проводили флотаційним методом за Котельниковим-Хреновим, за використання розчину нітрату амонію. Всього було досліджено 85 проб фекалій від собак різних вікових категорій.

У результаті досліджень встановлено, що собаки у присадибних господарствах населення Сумського району на 56,8 % заражені кишковими гельмінтами. Гельмінтози реєстрували у вигляді моно- та поліінвазій. Собаки на 19,1 % були заражені токсокарозом — збудник *Toxocara canis*, родина *Anisakidae*, максимальна інтенсивність токсокарозної інвазії досягала 35,2 екз./яєць в одній краплі флотаційного розчину.

Яйця *Toxascaris leonine*, родини *Ascaridae*, виявляли в 19,8 % досліджених проб, інтенсивність інвазії коливалась від 1,5 до 22,6 екз./яєць в одній краплі флотаційного розчину.

Екстенсивність трихурозної інвазії становила 40,2 %, збудник *Trichuris vulpis*, родина *Trichuridae*, інтенсивність інвазії становила 25,7 екз./яєць в одній краплі флотаційного розчину.

Унцинаріозом було заражені 11,2 % тварин — збудник *Uncinaria stenocephala*, родина *Ancylostomidae*. Інтенсивність унцинаріозної інвазії коливалася в межах 0,3–19,2 екз./яєць в одній краплі флотаційного розчину.

Отже, собаки одноосібних господарств Сумського району на 56,8 % заражені кишковими гельмінтами. Гельмінтози реєстрували у вигляді моно- та поліінвазій. Переважна більшість збудників інвазій належала до класу *Nematoda*. За визначення видової належності паразитів з'ясовано, що у тварин, які належать власникам приватних господарств Сумського району реєстрували такі види гельмінтів: *Toxocara canis*, *Toxascaris leonine*, *Uncinaria stenocephala*, *Trichuris vulpis*.